

Regelverk for tilskuddsordning:

Driftstilskudd til frivillige rusmiddelpolitiske organisasjoner

1. Mål og målgruppe for ordningen

Målet er å stimulere til frivillig, ruspolitisk engasjement og aktivitet både på nasjonalt og lokalt nivå samt å redusere forbruk av rusmidler og skader forårsaket av rusmidler.

Målgruppen er befolkningen og/eller spesielt utsatte grupper.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen som helhet

Med utgangspunkt i overordnet mål for tilskuddsordningen skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), som igjen skal rapportere til Stortinget om resultater og effekt som er oppnådd.

De tiltakene som det innvilges tilskudd til skal bidra til å nå målet for ordningen. Helsedirektoratets vurdering av resultater og effekt baseres på en skjønnsmessig vurdering av tilskuddsmottakernes rapportering (se regelverkets punkt 7).

Resultater og effekt vurderes etter følgende kriterier, disse fungerer som indikatorer for ordningens samlede måloppnåelse:

- Medlemstall, frivillig innsats og antall personer i primærmålgruppen som er nådd gjennom organisasjonenes rusmiddelpolitiske innsats og aktiviteter
- I hvilken grad er målene som er beskrevet i regelverkets punkt 1 og i tilskuddsmottakernes søknader nådd

3. Hvem kan søke

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg, vilkår og presiseringer:

Nasjonale frivillige rusmiddelpolitiske medlemsorganisasjoner kan søke. Organisasjonens nasjonale/sentrale ledd søker på vegne av organisasjonen.

Se også punktet om inngangsvilkår som stilles til søkerorganisasjonen i regelverkets punkt 5.

4. Krav til søknaden

- Søkerens mål med tilskuddet
- Beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til
- Budsjett (oppstillingen skal kunne sammenliknes med regnskapet dersom regnskap kreves)
- Delfinansiering eller tilskudd fra andre instanser
- Egenfinansiering
- Søkerens vurdering av risiko ved tiltaket
- Redegjørelse for interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for tiltaket

Søknaden skal undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Søknaden skal inneholde en beskrivelse av planlagt tiltak og aktiviteter og hvordan dette vil bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen.

Søknaden må inneholde informasjon som viser at tiltaket oppfyller tildelingskriteriene i punkt 5.

Når tilskuddsperioden er over, skal tilskuddsmottaker rapportere om oppnådde resultater og effekt svarer til beskrivelsen gitt i søknaden.

Følgende skal legges ved søknaden:

- Organisasjonens gjeldende vedtekter (se også inngangsvilkår i regelverkets punkt 5)
- Årsmelding (siste godkjente)
- Utfylt tilleggsskjema med informasjon om antall tellende medlemmer, antall tellende lokallag og antall fylker (tilleggsskjema ligger på utlysningssiden)
- Revisorbekreftelse på antall tellende medlemmer, antall tellende lokallag og antall fylker

For å tydeliggjøre hvordan tilskuddet tenkes brukt skal søknaden inneholde en beskrivelse av planlagt aktivitet og tiltak samt hvordan disse vil bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen. I sin rapportering skal tilskuddsmottaker rapportere på oppnådd resultat og effekt sett opp mot beskrivelsen i søknaden. Helsedirektoratet vil sammenligne rapporterte resultater med informasjonen i søknaden i sin vurdering av tiltakets måloppnåelse.

5. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med grunnlag i forventet måloppnåelse
- Enkeltstående tilskudd hvor mottaker er navngitt i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Det kan innvilges tilskudd til:

Driftstilskudd kan benyttes til organisasjonsutvikling og tiltak på nasjonalt og lokalt nivå.

Inngangsvilkår:

Det er en forutsetning for å kunne motta tilskudd at medlemsorganisasjonen:

- har minimum 100 medlemmer og minimum to lokallag i to fylker
- har rusmiddelpolitisk forebyggende arbeid som sin kjernevirksomhet og kunne dokumentere dette gjennom sine vedtekter
- er registrert i frivillighetsregisteret på søknadstidspunktet

Organisasjonens vedtekter (skal vedlegges søknaden) må vise til at organisasjonen:

- har en rusmiddelpolitisk forebyggende formålsparagraf
- er demokratisk oppbygget, med fulle rettigheter for medlemmer fra 15 år
- har et suverent landsmøte/årsmøte med fullmakt til å fatte endelig vedtak i alle saker
- har kontroll over egen økonomi og aktivitet
- har en målsetting og driftsform som er ideell (ikke kommersiell)
- er andreorientert i sin virksomhet
- stiller krav om årskontingent

Vurderingskriterier og utmåling av tilskuddets størrelse:

Driftstilskudd består av et grunntilskudd og poengberegnet tilskudd.

- a) Grunntilskudd:
Grunntilskudd settes til to ganger grunnbeløpet i folketrygden (G).
- b) Poengberegnet tilskudd ut fra antall medlemmer og lokallag:
Etter at grunntilskuddet er fordelt, blir det resterende beløpet fordelt etter en poengberegning ut fra søkeres medlemstall og lokallag. Følgende poengberegning gjelder:

Medlemstall: Ett medlem = 1/2 poeng

Utbredelse (antall lokallag med aktivitet): Ett lokallag = 10 poeng

Tillegg og presiseringer:

Utdyping av begreper brukt i regelverket:

Grunnlagsår:

Året som danner grunnlaget for beregningen av tilskuddet. Grunnlagsåret er siste hele kalenderår ved søkertidspunktet. Det vil for eksempel være 2023 for søknader om tilskudd for 2025, med søknadsfrist i 2024.

Tellende medlem:

Et tellende medlem er per 31. desember en person som i grunnlagsåret frivillig og individuelt innmeldt i organisasjonen, står i medlemsregisteret, har betalt kontingent for grunnlagsåret og har etter fylte 15 år fulle demokratiske rettigheter i organisasjonen. Medlemmet må ha bostedsadresse i Norge. Medlemmer under 15 år kan være innmeldt av foresatt eller verge. Fulle demokratiske rettigheter er stemme-, møte-, tale- og forslagsrett og rett til å la seg velge som representant. Organisasjonen må kunne dokumentere antall tellende medlemmer som oppfyller disse kravene.

Årskontingent:

Et beløp som blir betalt for inntil ett kalenderårs medlemskap i en organisasjon. Ved innbetaling må det komme klart frem hvilket år og hvem årskontingenten gjelder for. Årskontingenten må være betalt innen 31. desember grunnlagsåret. Kontingent skal betales for ett år av gangen. Ved nyinnmelding i siste halvår, kan likevel kontingent for innmeldingsåret og første hele medlemsår betales samtidig. Årskontingenten skal være

på minimum 50 kroner for hvert individuelt medlem.

Tellende lokallag:

Et tellende lokallag er laveste nivå av selvstendig, demokratisk enhet i organisasjonen. Lokallaget skal ha minst fem tellende medlemmer, et styre valgt av og blant medlemmene og ha aktivitet i tråd med formålet for ordningen. Valg av styre kan ikke avholdes sjeldnere enn hvert annet år. Tellende lokallag skal ha en selvstendig økonomi, og det må være sendt årsrapport for grunnlagsåret til sentralledet. Fylkes- og kretslag som fungerer som lokallag, regnes som lokallag. Organisasjonen må kunne dokumentere antall tellende lokallag som oppfyller disse kravene.

6. Saksbehandling

Utlysning:

Utlyses på www.helsedirektoratet.no/tilskudd

Søknadsbehandling:

Søknadsfrist: Se informasjon på utlysningen

Innstilling fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan skal søker opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

Prosess for søknadsbehandling ut over dette: Ikke relevant for denne tilskuddsordningen

Klage på vedtaket:

Innvilgelse av / avslag på tilskudd fra ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det klagerett.

Presiseringer om utbetaling:

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummeret er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

7. Krav til rapporteringen fra tilskuddsmottaker

Rapporteringsfrist er 1. april året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt for.

Måloppnåelse: Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomført tiltak og hvordan eller i hvilken grad tiltaket har bidratt til å nå målene for tilskuddsordningen (se regelverkets punkt 1 og 2).

Rapporteringen skal spesifikt inneholde:

- Medlemstall fordelt på fylkes- og lokallag per 31.12.
- Frivillig innsats (anslag antall timer).
- Antall personer (anslag) som er nådd i primærmålgruppen gjennom organisasjonens rusmiddelpolitiske innsats og aktiviteter.

Rapporteringen skal beskrive status og oppnådde resultater og effekt av tiltaket sammenlignet med beskrivelsen i tilskuddsmottakerens søknad. Er det avvik mellom forventet og oppnådde resultater og effekt skal dette belyses.

Helsedirektoratet vil sammenligne informasjonen i tilskuddsmottakerens rapportering med informasjonen i tilskuddsmottakerens søknad når vi vurderer om tiltaket har oppnådd målene. Dette vil også bli vurdert opp mot kriteriene (indikatorene) som er beskrevet i regelverkets punkt 2.

Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker som viser bruken av tilskuddsmidlene skal kunne sammenlignes. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Revisorattestasjon: Der det innvilges tilskudd på 200 000 kroner eller mer, stiller Helsedirektoratet krav om revisorbekreftelse av regnskapet. Mer informasjon om revisorkontroll og attestasjon vil bli gitt i tilskuddsbrevet.

Avtalte kontrollhandlinger: Ikke relevant for denne tilskuddsordningen

8. Oppfølging, kontroll og evaluering

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverket og tilskuddsbrevet
- at opplysninger som legges til grunn for tildelingen og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller av tilskuddsmottaker.

Helsedirektoratet skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om en tilskuddsordning er effektiv når det gjelder ressursbruk, organisering og fastsatte mål. Frekvens og omfang av evalueringer skal ta utgangspunkt i en vurdering av risiko og vesentlighet. Helsedirektoratet vurderer fortløpende om tilskuddsordningen skal evalueres.

Tillegg og presiseringer:

9. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel statsforvalteren.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak hvis det kommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at en mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottakeren ikke bruker tilskuddet i samsvar med de fastsatte betingelsene.

Helsedirektoratet kan kreve tilskuddet tilbakebetalt hvis mislighold blir dokumentert, for eksempel hvis mottakeren ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger. Mislighold av tilskuddsmidler kan også få rettslige konsekvenser.

Se også siste gyldige versjon av: [Standardvilkår for tilskudd fra Helsedirektoratet.](#)